

Για να αποτραπεί η παράνομη διάδοση ρητορικής μίσους, είναι ουσιώδες να διασφαλιστεί ότι τα συναφή εθνικά νομοθετήματα μεταφοράς της απόφασης-πλαisiού του Συμβουλίου για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας εφαρμόζονται πλήρως από τα κράτη μέλη τόσο στο διαδικτυακό περιβάλλον όσο και έξω απ' αυτό.

Σήμερα 31.5.16 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή από κοινού με το Facebook, το Twitter, το YouTube και τη Microsoft («επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών») παρουσίασαν έναν [κώδικα συμπεριφοράς](#) που περιλαμβάνει σειρά δεσμεύσεων για την καταπολέμηση της διάδοσης ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο στην Ευρώπη.

Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών στηρίζουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προσπάθειά τους να αντεπεξέλθουν στην πρόκληση του να διασφαλίσουν ότι οι διαδικτυακές πλατφόρμες δεν θα παρέχουν τη δυνατότητα στην ρητορική μίσους να εξαπλώνεται παράνομα σαν ιός στο διαδίκτυο. Μοιράζονται δε, από κοινού με άλλες πλατφόρμες και επιχειρήσεις κοινωνικής δικτύωσης, συλλογική ευθύνη αλλά και υπερηφάνεια για την προώθηση και διευκόλυνση της ελευθερίας έκφρασης σε ολόκληρο τον κόσμο του διαδικτύου. Ωστόσο, η Επιτροπή και οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών αναγνωρίζουν ότι η παράνομη διάδοση ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο έχει αρνητικές συνέπειες όχι μόνο για τις ομάδες ή τα πρόσωπα κατά των οποίων στρέφεται, αλλά και για όσους υπερασπίζονται ανοικτά την ελευθερία, την ανοχή και την αποφυγή των διακρίσεων στις ανοικτές κοινωνίες μας, ενώ δημιουργεί κλίμα που δυσχεραίνει τον δημοκρατικό διάλογο στις διαδικτυακές πλατφόρμες.

Για να αποτραπεί η παράνομη διάδοση ρητορικής μίσους, είναι ουσιώδες να διασφαλιστεί ότι τα συναφή εθνικά νομοθετήματα μεταφοράς της απόφασης-πλαisiού του Συμβουλίου για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας εφαρμόζονται πλήρως από τα κράτη μέλη τόσο στο διαδικτυακό περιβάλλον όσο και έξω απ' αυτό. Ενώ η αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων που ποινικοποιούν τη ρητορική μίσους εξαρτάται από την ύπαρξη ενός στιβαρού συστήματος επιβολής ποινικών κυρώσεων στα πρόσωπα που υποπίπτουν σε πράξεις ρητορικής μίσους, η αντιμετώπιση αυτή πρέπει να συμπληρώνεται με δράσεις που θα επιδιώκουν να διασφαλίσουν ότι η ρητορική μίσους στο διαδίκτυο θα εξετάζεται εσπευσμένα από διαδικτυακούς διαμεσολαβητές και πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης, σε εύθετο χρονικό πλαίσιο μετά την παραλαβή έγκυρης σχετικής ειδοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό, για να θεωρηθεί ορισμένη ειδοποίηση ως έγκυρη, θα πρέπει να είναι επαρκώς ακριβής ή/και τεκμηριωμένη.

-Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών δεσμεύονται, μόλις λάβουν έγκυρη ειδοποίηση απόσυρσης, να ελέγχουν την εν λόγω αίτηση με βάση τους κανόνες και τις κατευθυντήριες οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών τους από την κοινότητα των χρηστών τους και, εφόσον απαιτείται, με την εθνική νομοθεσία μεταφοράς της απόφασης-πλαίσιου 2008/913/ΔΕΥ, χρησιμοποιώντας προς τον σκοπό αυτόν ομάδες ειδικά επιφορτισμένες με την εξέταση των αιτήσεων.

-Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών δεσμεύονται να εξετάζουν την πλειονότητα των έγκυρων ειδοποιήσεων για την απόσυρση ρητορικής μίσους σε λιγότερο από 24 ώρες και, εφόσον απαιτείται, να αποσύρουν το εν λόγω περιεχόμενο ή να απενεργοποιούν την πρόσβαση σ' αυτό.

-Επιπρόσθετα στα ανωτέρω, οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών δεσμεύονται να εκπαιδεύουν και να ευαισθητοποιούν τους χρήστες των υπηρεσιών τους σχετικά με τα είδη περιεχομένου που απαγορεύονται βάσει των κανόνων και των κατευθυντήριων οδηγιών χρήσης των υπηρεσιών τους από την κοινότητα των χρηστών τους. Ως μέσο για την επίτευξη του σκοπού αυτού, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί το σύστημα ειδοποιήσεων.

-Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών δεσμεύονται να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες για την υποβολή ειδοποιήσεων, με στόχο τη βελτίωση της ταχύτητας και της αποτελεσματικότητας της επικοινωνίας μεταξύ των αρχών των κρατών μελών και των επιχειρήσεων τεχνολογίας πληροφοριών, ιδίως όσον αφορά τις ειδοποιήσεις και την απενεργοποίηση της πρόσβασης σε ρητορική του μίσους στο διαδίκτυο ή την απόσυρση του εν λόγω περιεχομένου. Οι εν λόγω πληροφορίες πρέπει να διαβιβάζονται μέσω των εθνικών σημείων επαφής που θα ορίσουν, αντιστοίχως, οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών και τα κράτη μέλη. Με τον τρόπο αυτόν, θα παρασχεθεί, επιπλέον, η δυνατότητα στα κράτη μέλη, και ιδίως στις υπηρεσίες τους επιβολής του νόμου, να εξοικειωθούν περαιτέρω με τις μεθόδους εντοπισμού της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο και σχετικής ειδοποίησης των οικείων επιχειρήσεων.

-Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών δεσμεύονται να ενθαρρύνουν την εκτεταμένη υποβολή ειδοποιήσεων και επισήμανση περιεχομένου που υποκινεί βία ή προωθεί πράξεις μίσους από ειδικούς, ιδίως μέσω συνεργασιών με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, διά της παροχής σαφών πληροφοριών σχετικά με τους ατομικούς εταιρικούς κανόνες και κατευθυντήριες οδηγίες χρήσης των υπηρεσιών τους από την κοινότητα των χρηστών τους, καθώς και σχετικά με τους κανόνες τους για τις διαδικασίες υποβολής καταγγελιών και

ειδοποιήσεων. Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών δεσμεύονται να επιδιώξουν την ενίσχυση των σχέσεων τους συνεργασίας με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών διά της διεύρυνσης του γεωγραφικού πεδίου των εν λόγω συνεργασιών, καθώς και, όπου αρμόζει, να παρέχουν υποστήριξη και εκπαίδευση, ώστε να μπορέσουν οι εταίροι τους από τον χώρο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών να αναλάβουν ρόλο «έμπιστου ανταποκριτή» ή ανάλογο, λαμβανομένης δεόντως υπόψη της ανάγκης διατήρησης της ανεξαρτησίας και της αξιοπιστίας τους.

-Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών στηρίζονται στην υποστήριξη των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να διασφαλίσουν την πρόσβαση σε αντιπροσωπευτικό δίκτυο εταίρων από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και «έμπιστων ανταποκριτών» σε όλα τα κράτη μέλη, οι οποίοι θα συμβάλλουν στην υποβολή ειδοποιήσεων υψηλής ποιότητας. Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών δεσμεύονται να δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με τους «έμπιστους ανταποκριτές» στους δικτυακούς τόπους τους.

-Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών δεσμεύονται να παρέχουν στο προσωπικό τους τακτική κατάρτιση σχετικά με τις τρέχουσες κοινωνιακές εξελίξεις και να ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με τις δυνατότητες περαιτέρω βελτίωσης.

-Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών δεσμεύονται να εντείνουν τη συνεργασία μεταξύ τους αλλά και με άλλες πλατφόρμες και επιχειρήσεις μέσω κοινωνικής δικτύωσης για την ενίσχυση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών.

-Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναγνωρίζοντας την αξία της ανεξάρτητης αντίκρουσης της ρητορικής του μίσους και των προκαταλήψεων, σχεδιάζουν να συνεχίσουν το έργο τους για τον εντοπισμό και την προώθηση ανεξάρτητων εναλλακτικών αφηγημάτων, νέων ιδεών και πρωτοβουλιών, και για την υποστήριξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων που ενθαρρύνουν την κριτική σκέψη.

-Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών δεσμεύονται να εντατικοποιήσουν το έργο τους με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών για την παροχή κατάρτισης σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές καταπολέμησης της ρητορικής μίσους και των προκαταλήψεων και να αυξήσουν την κλίμακα των δράσεών τους προδραστικής προσέγγισης οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών για να τις βοηθήσουν να υλοποιούν αποτελεσματικές εκστρατείες κατά της ρητορικής μίσους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη,

δεσμεύεται να συμβάλει στην προσπάθεια αυτή, προβαίνοντας σε ενέργειες για την καταγραφή των συναφών ειδικότερων αναγκών και απαιτήσεων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, δεσμεύεται να προωθήσει την τήρηση των δεσμεύσεων που περιλαμβάνονται στον παρόντα κώδικα συμπεριφοράς και από άλλες συναφείς πλατφόρμες και επιχειρήσεις μέσω κοινωνικής δικτύωσης.

Οι επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμφωνούν να επαναξιολογούν σε τακτική βάση τις δημόσιες δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στον παρόντα κώδικα συμπεριφοράς, συμπεριλαμβανομένου του αντικτύπου τους. Επιπλέον, συμφωνούν να διεξαγάγουν περαιτέρω συζητήσεις για να αναζητήσουν τρόπους προώθησης της διαφάνειας και ενθάρρυνσης της ανάπτυξης αντεπιχειρημάτων και εναλλακτικών αφηγημάτων.

Προς τον σκοπό αυτόν, θα διοργανώνονται τακτικές συναντήσεις και θα υποβληθεί σχετική προκαταρκτική αξιολόγηση στην ομάδα υψηλού επιπέδου για την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και άλλων μορφών μισαλλοδοξίας έως το τέλος του 2016.

Ιστορικό

Η Επιτροπή συνεργάζεται με τις επιχειρήσεις μέσω κοινωνικής δικτύωσης, για να διασφαλίσει ότι η ρητορική μίσους αντιμετωπίζεται στο διαδίκτυο με παρόμοιο τρόπο όπως και σε άλλα μέσα ενημέρωσης.

Η [οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο](#) (άρθρο 14) έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη διαδικασιών απόσυρσης, αλλά δεν ρυθμίζει λεπτομερώς τις διαδικασίες αυτές. Μια διαδικασία «αναγγελίας και δράσης» αρχίζει όταν κάποιος ενημερώνει έναν πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας –για παράδειγμα ένα κοινωνικό δίκτυο, μια πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου ή μια εταιρεία που φιλοξενεί διαδικτυακούς τόπους– σχετικά με παράνομο διαδικτυακό περιεχόμενο (για παράδειγμα, ρατσιστικό περιεχόμενο, περιεχόμενο σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών ή ανεπιθύμητη αλληλογραφία) και ολοκληρώνεται όταν ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας αναλάβει δράση κατά του παράνομου περιεχομένου.

Μετά το [συμπόσιο της ΕΕ](#) για τα θεμελιώδη δικαιώματα, τον Οκτώβριο του 2015, με τίτλο «*Ανοχή και σεβασμός: πρόληψη και καταπολέμηση του αντισημιτικού και αντιμουσουλμανικού μίσους στην Ευρώπη*», η Επιτροπή ξεκίνησε διάλογο με επιχειρήσεις τεχνολογίας πληροφοριών, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και την κοινωνία των πολιτών, για να βρεθεί ο καλύτερος τρόπος για την αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο η οποία διαδίδει τη βία και το μίσος.

Οι πρόσφατες τρομοκρατικές επιθέσεις και η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τρομοκρατικές ομάδες για τη ριζοσπαστικοποίηση νέων έχουν καταστήσει πιο επείγουσα την αντιμετώπιση του εν λόγω ζητήματος.

Η Επιτροπή ξεκίνησε ήδη τον Δεκέμβριο του 2015 το [Φόρουμ της ΕΕ για το Διαδίκτυο](#) για την προστασία του κοινού από τη διάδοση τρομοκρατικού υλικού και την τρομοκρατική εκμετάλλευση διαύλων επικοινωνίας για τη διευκόλυνση και διοργάνωση των δραστηριοτήτων τους. Η [κοινή δήλωση](#) του έκτακτου Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις των Βρυξελλών υπογράμμισε την ανάγκη εντατικοποίησης των προσπαθειών στον τομέα αυτόν και επίτευξης συμφωνίας σχετικά με έναν κώδικα συμπεριφοράς για τη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο.

Η [απόφαση-πλαίσιο](#) για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας ποινικοποιεί τη δημόσια υποκίνηση πράξεων βίας ή μίσους που στρέφεται κατά ομάδες προσώπων ή μέλους τέτοιας ομάδας που προσδιορίζεται βάσει της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών ή της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής. Η εν λόγω απόφαση αποτελεί τη νομική βάση για τον καθορισμό του παράνομου διαδικτυακού περιεχομένου.

Η ελευθερία της έκφρασης αποτελεί θεμελιώδη ευρωπαϊκή αξία, η οποία πρέπει να διαφυλαχθεί. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου όρισε τη σημαντική διάκριση μεταξύ περιεχομένου «*που προσβάλλει, σοκάρει ή διαταράσσει το κράτος ή ένα τμήμα του πληθυσμού*» και περιεχομένου που περιέχει πραγματική και σοβαρή υποκίνηση πράξεων βίας και μίσους. Το Δικαστήριο έχει καταστήσει σαφές ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν κυρώσεις ή να εμποδίζουν την υποκίνηση.

Για περισσότερες πληροφορίες:

[Κώδικας συμπεριφοράς](#)

[Απόφαση-πλαίσιο για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου](#)

[Πηγή: [Ιστοσελίδα Ευρωπαϊκής Επιτροπής – Αντιπροσωπείας για την Ελλάδα](#)]